

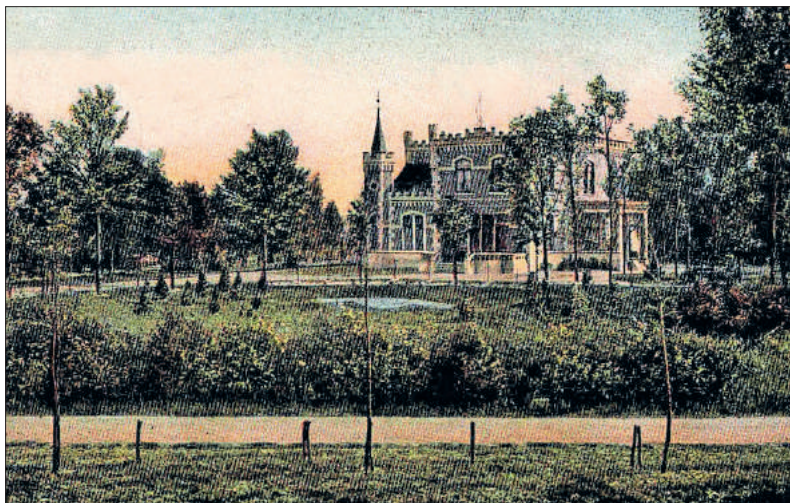
HERINNERING AAN VERGANE GLORIE

Voortlevende namen van villa's

Bussum telde in de eerste decennia van de twintigste eeuw talrijke villa's. Heel veel ervan sieren Bussum inmiddels meer dan honderd jaar en staan nog trots overeind. Helaas is ook een flink aantal ervan afgebroken. De namen van sommige van die verdwenen villa's leven voort in de namen van straten of appartementencomplexen. Hieronder enkele voorbeelden.

Heuvellaan

Soms zijn straatnamen niet wat ze lijken. De Olmenlaan is geen laan met olmen, maar een laan waarvoor in 1982 de villa De Olmen (uit 1882) moest wijken. De Heuvellaan loopt niet naar een heuvel, maar was de weg van de villa Maria's Heuvel naar de Koningslaan uit 1898. De villa was op zijn beurt weer vernoemd naar de er schuin tegenover gelegen Mariaheugel aan het eind van de Meentweg. Villa Maria's Heuvel werd in 1935 gesloopt toen de Prinses Irenelaan over het terrein van de villa werd aangelegd.

■ Villa Maria's Heuvel.

Veldheimerlaan en Nieuw Veldheim

De Veldheimerlaan en appartementengebouw Nieuw Veldheim danken hun naam aan villa Veldheim, die er in 1870 werd gebouwd. De villa stond niet, zoals je zou kunnen denken, op de plek van het appartementengebouw, want daar stond een oude boerderij. Villa Veldheim had zijn inrit aan de Nieuwstraat recht voor de Kerkstraat en werd in 1914 afgebroken om plaats te maken voor de Vredekerk.

Nieuw Bellevue

De heer Fritz liet in 1887 een villa bouwen op de hoek van de Huizerweg met de Voormeulenlaan (de tegenwoordige Sint-Janslaan). Hij had een prachtig uitzicht over de (nog onbebouwde) Bussumereng en noemde zijn villa daarom Bellevue. Deze villa werd in 1929 in gebruik genomen als politiebureau. In 1946 nam de politie villa Looverhof aan de Brinklaan in gebruik. Villa Bellevue deed sindsdien gedurende 26 jaar dienst als

■ Villa Quatre Bras.

consultatiebureau. Vanaf 1972 was de villa het onderkomen van drie toneelgezelschappen. In 1983 werd het pand gesloopt om plaats te maken voor een appartementencomplex dat de naam Nieuw Bellevue kreeg.

Vijverberg

In 1881 kocht J.C. Schutte aan de daar nog onbebouwde Nieuwe 's-Gravelandseweg grond om er een villa op te zetten. In de tuin liet hij een niervormige vijver graven

De naam Quatre Bras is aan minstens drie Bussumse villa's gegeven

en van het vrijkomende zand liet hij een heuvel aanleggen. De villa kreeg daarom de naam Vijverberg. De bekendste bewoner van de villa was Mr. Klaas Zwaardemaker, die uit de Zaanse houthandel afkomstig was. Hij zat jarenlang in de Bussumse gemeenteraad en de vijver werd naar hem de 'Kom van Zwaardemaker' genoemd (niet te verwarren met de nabijgelegen Kom van Biegel). Van 1946 tot de opheffing in 1953 zat er een school voor voortgezet onderwijs in die Goois Lyceum heette en die de voortzetting was van het Theosofisch Lyceum uit Huizen. Het huidige Goois Lyceum heette toen nog Gooische H.B.S. In 1955 startten de paters Kruisheren in villa Vijverberg het Sint-Vituscollege.

■ Villa Vijverberg.

gebruik bij het Willem de Zwijger College. In 1987 werden op het terrein de appartementengebouwen in gebruik genomen, die Vijverberg als adres hebben.

Quatre Bras

De naam Quatre Bras is aan minstens drie Bussumse villa's gegeven. De villa's Quatre Bras op Koningin Emmalaan 15 en op Graaf Wichmanlaan 27 bestaan nog (al heet de laatste niet meer zo), maar aan de Nieuwe 's-Gravelandseweg staat nu op de plek van de voormalige villa met die naam een appartementengebouw dat ook Quatre Bras heet (op de hoek

■ Villa Bellevue.

■ Villa Veldheim.

Voor het toenemend aantal leerlingen kwamen er steeds meer noodlokalen in de tuin. Toen het Vitus in januari 1966 het nieuw gebouwde schoolgebouw aan de Beerensteinerlaan betrok, kwamen de noodlokalen tot 1979 in

van de Herenstraat tegenover Vijverberg). De villa was in 1882 opgeleverd en werd vanaf 1902 bewoond door J.L.J. Daelmans, die zich als arts in Bussum vestigde. Hij was onder meer de huisarts van Frederik van Eeden, die hem een aantal malen in zijn dagboek noemt. Bij het overlijden van Van Eeden's zoon Paul was Daelmans hem tot steun. Karakteristiek was de fraaie theekoepel die in de tuin van de villa stond. De villa werd afgebroken nadat Daelmans in 1971 was overleden. Het appartementengebouw dateert van 1974.

Bronnen: A. Gouka en M.J.M. Heijne, 'Straatnamen in historisch perspectief' in: In Bussum hebben straten namen..., 1995 en archief Historische Kring Bussum.

Eric Bor

UIT DE FOTOCOLLECTIE VAN HET GEMEENTEARCHIEF

www.gooienvechthistorisch.nl 035 207 09 99 Cattenhagestraat 8, Naarden

Beth Shalom

We werpen een blik in de vroegere synagoge 'Beth Shalom' in Naarden-Vesting. Deze bevond zich in de Wijde Marktstraat (nu Raadhuisstraat, ter hoogte van huisnummers 18 en 20). Door de komst van de joodse gemeente in Bussum (in 1917) verloor de Naardense synagoge haar rol. Er waren geen diensten meer en het gebouwtje raakte in verval. De foto dateert van rond 1930, enkele jaren voor de sloop.

FOTO: ARCHIEF GOOI EN VECHTSTREEK